

Sp. zn. 652/2023/VOP/JŠ
Č. j. KVOP-14569/2023
Datum 18. dubna 2023

Vážený pane A.,

odpovídám na Váš podnět, v němž nesouhlasíte s vyřízením svých stížností Mgr. Blankou Schramovou, místopředsedkyní Obvodního soudu pro Prahu 9 („místopředsedkyně obvodního soudu“), a JUDr. Veronikou Křestánovou, místopředsedkyní Městského soudu v Praze („místopředsedkyně městského soudu“). Stěžovali jste si na chování přisedícího B. v jeho občanském životě.

Rozumím Vašemu rozhořčení ze ztráty bydlení a průběhu vyklizení bytu. Mám však za to, že místopředsedkyně soudu vyřídily Vaše stížnosti řádně. Rozumně Vám vysvětlily, proč je nepovažují za důvodné.

Shrnutí Vašeho podnětu

Od roku 2013 jste užíval byt, který koupil pan C. Ten Vám však kvůli neplacení nájemného dal výpověď z nájmu. Po dlouholetých sporech Vám soud uložil povinnost vyklidit byt a soudní exekutor zahájil exekuční řízení. Všechna řízení se protáhla, až nakonec pan C. přistoupil v únoru 2022 k vyklizení bytu svépomocí. Za tím účelem požádal předsedu společenství vlastníků jednotek pana B. o zajištění vymáhací společnosti, která vyklizení provede. V průběhu vyklizení bytu byli na místě policisté, kteří mu však nezabránili.

Policie ČR posoudila postup svých příslušníků jako nesprávný a omluvila se Vám, neboť situaci špatně vyhodnotili. Nezabránili vyklizení bytu a nepoučili pana C. o protiprávním jednání.

Máte za to, že pan B. ve svém občanském životě napomáhal trestné činnosti, když vyhověl požadavku pana C. a zajistil společnost, která provedla vyklizení. Podle Vás měl jako přisedící u soudu vědět, že pan C. postupuje protiprávně, a měl jej i policisty poučit o tom, že vyklízet byt bez přítomného exekutora nelze. Vzhledem k tomu, že pan B. neučinil vše pro to, aby zamezil vyklizení, porušil podle Vás povinnosti stanovené v § 80 zákona o soudech a soudcích¹.

Vyřízení stížností

Místopředsedkyně obvodního soudu připomněla, že přisedící by měli být zkušení a mít morální vlastnosti zaručující řádný výkon funkce. Měli by se řídit právním řádem České republiky a rozhodovat nezávisle, nestranně a spravedlivě. Chování přisedícího by přitom

1 Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích).

mělo splňovat určité standardy i v občanském životě, byť nároky na přisedícího nelze klást na roveň nárokům kladeným na soudce. Přisedící jsou „soudci z lidu“, často bez právního vzdělání. Hlavním přínosem jsou nezřídka moudrost a životní zkušenosti.

Pan B. se události zúčastnil coby předseda společenství vlastníků jednotek. V průběhu vyklízení se aktivně neangažoval a nacházel se v jiných prostorách. Ačkoliv se lze domnívat, že se pan B. bude jako předseda společenství vlastníků jednotek a likvidátor družstva orientovat v příslušné právní úpravě (užívání bytu bez právního důvodu), nelze v jeho počínání spatřovat rozpor s § 80 zákona o soudech a soudcích. Pokud průběh vyklízení nezastavila Policie ČR, pak to lze těžko požadovat po fyzické osobě. Podle názoru místopředsedkyně soudu panu B. ani nepříslušelo posuzovat, zda svědčí větší ochrana právu na obydlí, anebo právu na ochranu vlastnického práva.

Místopředsedkyně městského soudu se pak ztotožnila s hodnocením místopředsedkyně obvodního soudu. Dodala, že nároky kladené na přisedící jsou nižší než nároky kladené na soudce. Předání kontaktu na společnost provádějící vyklízení není aktivní účastí na násilném vniknutí do bytu.

Hodnocení věci

S vyřízením stížností souhlasím. Přisedící by se stejně jako soudci měli ve svém občanském životě chovat tak, aby nesnižovali důstojnost soudnictví. Na rozdíl od soudců se však nejedná o elitní právníky. Naopak přínosem přisedících u soudu je jejich laický pohled na případ a životní zkušenosti. Většina přisedících nemá právní vzdělání. Nelze očekávat, že si přisedící osvojí právo stejně jako soudce, který má právní vzdělání, odborné zkoušky a dlouhou právní praxi. Nemohu Vám proto dát za pravdu, že by pan B. měl povinnost dokonale se orientovat v právním řádu, znát podmínky pro provedení exekuce vyklízením bytu a poučovat pana C. a policisty o právní úpravě.

Z Vašeho popisu případu přitom vyplývá, že pan B. jako předseda společenství vlastníků jednotek pouze vlastníkově bytu na jeho prosbu zprostředkoval kontakt na společnost zajišťující vyklízení bytů. Žádnou jinou aktivitu nevyvinul. Totéž plyne i z vyjádření Policie ČR, podle které nic nenasvědčuje tomu, že by se pan B. účastnil samotného vniknutí do bytu. Z Vašeho podnětu ani nevyplývá žádný zájem pana B. na vyklízení bytu.

Souhlasím přitom s místopředsedkyní obvodního soudu, že panu B. nepříslušelo posuzovat, zda by mělo mít přednost Vaše právo na obydlí před právem pana C. na ochranu vlastnického práva. Rozumím tomu, že pan B. mohl mít pro pana C. pochopení, když předložil pravomocná soudní rozhodnutí. Ostatně i příslušníci Policie ČR situaci nesprávně vyhodnotili, když se seznámili se soudními rozhodnutími. Jen stěží si lze představit situaci, že by pan B. ze své pozice poučoval Policii ČR, jak by se měla zachovat.

Vážený pane A., mám za to, že pan B. neporušil své povinnosti podle zákona o soudech a soudcích. Místopředsedkyně obou soudů řádně vysvětlily, proč Vaši stížnost považují za nedůvodnou.

S pozdravem

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv
(podepsáno elektronicky)

Přílohy

Ombudsman

Soudy